

mere den Omorganisaton i Industrien, der forestaaer i denne Henseende, som vil medføre Tab for Bagerne, end selve den sandsynlige Forøgelse af Bagernes Antal i og for sig vil gjøre det. Da det nu er Lovgivningen, som har gjort, at den Forandring, der ellers succesive vilde være foregaaet uden væsentligt Tab for Bedkommende, paa eengang er blevet aldeles paatrængende og rimeligviis vil foregaae temmelig hurtigt og pludseligt, naar de hidtilværende Indskrænkninger hæves, saa kan jeg ikke skjønne Andet, end at det ogsaa er billigt, at man giver Bagerne nogen Hjælp til at overstaae den Forandring, som saaledes forestaaer. Denne Hjælp vil, saaledes som jeg i det mindste troer, ikke kunne udtræve nogen meget stor Sum. Thi, naar man virkelig undersøger Pengeværdien af den nærværende Indskrænkning, saa troer jeg ikke, at den i og for sig er meget stor; men paa den anden Side vilde en lille Erstatning dog ikke være en ubetydelig Hjælp for Mange. Naar man tænker sig Sagen ordnet paa den Maade, forekommer det mig, at den, saaledes som det er antydet af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 1ste District (B. Christensen), udelukkende maa betragtes som en Communesag, som dog ikke kan afgjøres alene af Kommunen, men af denne kun i Forbindelse med den lovgivende Magt. Derfor troer jeg, at, naar Thinget vilde gaae ind paa en saadan Vej, som er antydet, vilde man lettest faae Sagen ordnet derved, at man nedfatte et Udvalg, som traadte i Forbindelse med de communale Autoriteter og muligviis med Bagerne, for at bringe i Forslag en saadan Erstatningssum for de vedkommende Bagergaardes Giere. Denne Sum vilde da være at udrede af Kommunen. Men dersom denne skulde have Banffelighed ved at udrede den contant, hvilket vistnok var det Dnsfeligste, saa vilde Sagen kunne ordnes paa den Maade, at der strax blev en almindelig Frihed til at etablere sig som Bager under de for Næringsbrug i Almindelighed fastsatte Regler, men tillige at der blev paalagt dem, der vilde drive denne Profession, en vis Afgift, hvorved denne Godtgjorelsesum kunde forrentes og amortiseres i et ikke altfor langt Tidsrum, Paa denne Maade synes mig, at man

kunde tage tilbørligt Hensyn til hvad Retfærdighed og Billighed tilstiger og tillige komme ud af det unaturlige og skadelige Forhold; hvorunder man befindet sig, og hvorunder man efter Lovforslaget vilde finde sig endnu i 10 Aar, som jeg troer til ikke ringe Skade for alle Consumenter.

Notvitt: Det forekommer mig, at den Maade, hvorpaa den ærede sidste Taler har foreslaaet at faae Sagen afgjort, er temmelig indviklet, og giver ikke noget Haab om noget bestemt Resultat. Vi kjende ikke i den Grad de Forordringer, som Bagerne gjøre med Hensyn til den Erstatning, de ønske; vi have heller ikke nogen Idee om, hvorvidt den kjøbenhavnske Commune vilde gaae med Hensyn til den Erstatning, som kunde gives, og jeg troer derfor, at det er paa et aldeles usikkert Gebeet, vi indlade os. Det forekommer mig heller ikke, at Bagerne, ved at nedlægge deres Protest i nærværende Sag, have støttet sig paa, hvad man i en anden Sag har kaldet Billigheds- og Retfærdigheds-Hensyn; men Bagerne have derimod paastaet, at de have til deres Gaarde et bestemt Privilegium, ja et reelt Privilegium. Det er ene og alene hertil, de have støttet sig. Hvis de altsaa have et reelt Privilegium, er det klart, at de have Ret til en fuldstændig Erstatning — skjøndt det vistnok vil være meget vanskeligt at udfinde, hvor stor denne Erstatning skulde være. Og have de intet reelt Privilegium, da have de aldeles ingen Ret til nogen Erstatning. Det er, saavidt jeg skjønner det Spørgsmaal, som der foreligger, og jeg er enig med den ærede Rigsdagsmand for Københavns 3die District (J. C. Larsen), at det meget passende kunde være at afgjøre af Domstolene. Jeg troer saaledes, at, naar man vilde være enig om at henvise dette Spørgsmaal til Domstolene, skulde vi for Tiden aldeles ikke gaae ind paa nærværende Lovudkast. Man behøver heller ikke at sætte Bagerne nogen Termin, inden hvilken de skulde have indbragt Spørgsmaalet for Domstolene; thi, hvis dette ikke skeer inden October Maaned dette Aar, vil nærværende Lovudkast kunne optages paany. Netop efter den Anstuelse, som har dannet sig hos Bagerne, og som man ikke kan nægte i